

Van: rob jaspers [REDACTED]

Verzonden: zondag 12 maart 2023 18:27

Aan: Griffie Nijmegen <griffie@nijmegen.nl>

Onderwerp: Brief aan de gemeenteraad over Het gezicht van Nijmegen / Rob Jaspers

Beste Griffie

Zie hier een brief aan de gemeenteraad over het mega-masker , het Gezicht van Nijmegen , op het eiland Veur Lent

Ik ga er vanuit dat jullie deze brief toevoegen aan de agenda van de raad en/of commissievergaderingen. Bv bij de bespreking van het programma Grote projecten.

Bevestigen jullie ontvangst en plaatsen op de agenda raad?

Met dank

Rob Jaspers
[REDACTED]
[REDACTED]

De magie, de kracht van het mega-masker op Veur-Lent is uniek. Laten staan daar dus op het eiland.

Rob Jaspers

Zelfs afgelopen donderdag 9 maart toen het volop miezerde, zag ik bij het Romeinse mega-masker op het eiland Veur-Lent weer velen rond het kunstwerk van Andreas Hetfeld rondstruinen. Vrijwel allemaal schoten ze met hun mobiel een plaatje. Sommigen kropen ook omhoog om door het oog naar de skyline van Nijmegen aan de overkant te kijken. De Stevenstoren is dan niet te missen.

De magie, de kracht, de uitstraling, de verrassing die deze manshoge replica van een Romeins gezichtsmasker biedt is werkelijk uniek. De ontmoeting met dit kunstwerk Het Gezicht van Nijmegen wordt ook telkens massaal gedeeld op sociale media. Speur je er op rond dan vind je vele honderden berichten. Ook in talloze buitenlandse talen. Het is een godsgeschenk voor de city marketing van Nijmegen. Zomers als de zon het masker volop langdurig belicht zie je vrijwel dagelijks mensen die op dit giga-kunstwerk afkomen. Toen er vorig jaar een internationaal congres was in Nijmegen over de erkenning van de Romeinse limes in Nederland als Unesco erfgoed, lieten archeologen uit vele steden zich bij het masker fotograferen. Ze legden het magistrale beeld op het eiland vast voor hun eigen herinnering.

Het mega-masker op Veur-Lent is kunst, het is historie, het is een verhaal - ja ook 2000 jaar terug keken Romeinen vanaf hier naar de overkant -, het is een verbinding oud en nieuw Nijmegen , het is een trekpleister, het is een plek met uitstraling.

Kracht masker

Soms vraag ik me af met welke bril de Nijmeegse wethouder Noël Vergunst naar het masker kijkt? Hij wil het mega-gezicht naar de overkant verplaatsen, naar het Waalfront, pal aan de Waal met een bebouwde omgeving als achtergrond. En ja dan staat het heel vaak in de schaduw. Begrijpt hij werkelijk niet wat de kracht van het masker op Veur-Lent is?

Hij wijst erop dat er ooit een afspraak is gemaakt in ruil voor een bijdrage aan de maker Hetfeld dat het masker uiteindelijk op het Waalfront zou worden geplaatst. Maar hij vergeet dan dat je die afspraak wel moet zien in een groter verhaal. Het ontwerp van het masker is nooit een gemeentelijke opdracht geweest. Het was in 2017 een privé-initiatief van kunstenaar Hetfeld. Zijn inschrijving op een kunstwedstrijd voor enkele inspirerende kunstwerken in de Waalsprong, mede om meer mensen naar 'de overkant te lokken'. Hetfeld ontwierp geen tijdelijke kunst, maar een definitief ontwerp. Een kostbaar project. Hetfeld zocht lang buiten de gemeente om naar financiële middelen. Ook veel stadsbewoners doneerden in ruil voor een klein masker of een zeefdruk. En al die jaren werd altijd gesproken over plaatsing op het eiland.

Uiteindelijk was alleen de laatste 30 procent lastig binnen te halen. Via overleg met de gemeente kwam toen het Ontwikkelingsbedrijf voor het Waalfront(OBW) in beeld. Dat beloofde 40.000 euro (waarvan tot nu toe 25.000 euro is uitgekeerd). Hetfeld stemde na lang overwegen in met gevraagde verplaatsing naar het Waalfront, vooral omdat de gemeente van plan was het eiland Veur-Lent vol te bouwen. Dan zou het masker 'verstopt' raken op het eiland. Maar afgelopen jaar werd na een stadspeiling alsnog door de gemeente besloten dat het eiland open blijft, een groene bestemming behoudt. Daar past handhaving van het masker geweldig bij, beseft ook Hetfeld als geen ander. Hij pleit daarom voor het schrappen van de verplaatsingsplannen. Terecht ja.

Romeinse geschiedenis

Het masker laten staan op het eiland past ook geweldig bij de jongste ontdekkingen van de Romeinse geschiedenis bij Nijmegen. Toen de Romeinen hier 2000 jaar geleden arriveerden, lag de Waal veel noordelijker. Liep voorbij het huidige Lent. De Romeinen legden bij de Lent ook een haven aan. Van daaruit werden lange tijd spullen naar de overkant gebracht. Pas ergens halverwege de eerste eeuw stroomde Waal dichterbij Nijmegen. Ontstond bij Lent een eiland. Romeinen keken van hier uit op Noviomagus. Het masker op het eiland overbrugt nu feitelijk een magnifieke geschiedenis. Verbindt eigenlijk weer noord met zuid, en andersom.

Het masker inspireert tot nieuwe verhalen over het Romeins verleden aan de Waal. Wethouder Vergunst zou er blij mee moeten zijn. Toen de Limesgrens Unesco werelderfgoed werd, zei hij dat dit een prachtkans is om het publiek bij het verhaal van de Romeinen te betrekken. Als cultuurwethouder riep hij eerder dat kunst in de openbare ruimte emoties ontlokt, bijdraagt aan ons collectief

geheugen. Hij pleitte ook voor kunst dat een nieuw publiek aantrekt, dat voor nieuwe verhalen zorgt. Nou juist met het Gezicht op Nijmegen op het eiland is dat gelukt. Het is een unieke locatie voor erfgoedbeleving. En dat laatste is toch wat Vergunst nastreeft. Hij liet eerder weten werk te willen maken van meer kunst, beleving van de historie in Noord, in de Waalsprong om de nieuwe stadsbewoners hier te laten zien dat ze geen pioniers zijn in een vroeger niemandsland, maar dat ze wonen in een gebied waar altijd al bijzonder leven was. In de Romeinse tijd en zelfs in duizenden jaren daarvoor. Voor die nieuwe erfgoedbeleving in Noord is in 2021 zo'n 440.000 euro gereserveerd. Zou uit die pot niet 25.000 euro voor handhaving van het mega-masker op Veur-Lent gehaald kunnen worden (om terug te boeken naar OBW)? En als laatste ook nog een streep te ver is voor wethouder Vergunst, geef dan tenminste kunstenaar Hetfeld en de stichting de Uitkijk die eerder aan fondswerving deed, de kans om zelf de middelen binnen te halen via fondsen en sponsors om de bijdrage van het ontwikkelingsbedrijf Waalfront alsnog terug te betalen. Om zo het masker een eeuwige plek te garanderen op het prachtige eiland Veur-Lent.

Waalfront

Tenslotte: ga als gemeente in overleg met Nijmegen-west en het Waalfront over het eindelijk plaatsen van prachtherinneringen aan Ulpia Noviomagus, de grootse Romeinse stad aan de Waal. Juist op dit overleg met de wijkbewoners (en ook met het cultuurhistorisch platform) drong in 2015 raadslid Vergunst aan. Hij kreeg toen steun om meer aandacht te besteden aan Ulpia in de opzet van de bouwplannen, zeker ook in het stratenpatroon. Maar is die aandacht daarna echt gekomen? Er ligt werk te wachten voor de wethouder. De afgelopen tijd zijn talloze suggesties voorbijgekomen 'hoe je Ulpia echt een zichtbare plek in het nieuwe Waalfront kan geven'. En hoe je Nijmegenaren, de bewoners en de bezoekers kan meenemen in de geschiedenis van deze locatie vanaf de Romeinse tijd.